

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')**

ΠΕΜΠΤΗ 31 ΜΑΪΟΥ 2008

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Μετάφραση:

Αυτές εγώ, στην επιθυμία μου να διοικήσω σωστά και να διαχειριστώ την πολιτεία, τις έβαζα πάντα μπροστά μου ως πρότυπα. Με το να λατρεύω και να αναλογίζομαι τους έξοχους άνδρες διέπλαθα την ψυχή και το σώμα μου. Γιατί έτσι – επιδιώκοντας δηλαδή μόνο τον έπαινο και την τιμή και θεωρώντας ότι όλα τα βάσανα του σώματος και όλοι οι θανάσιμοι κίνδυνοι είναι μικρής αξίας – μπόρεσα να ριχτώ σε τόσο πολλούς και τόσο μεγάλους αγώνες για τη σωτηρία σας.

Μόνο ο Κόιντος Μούκιος Σκαιόλας ο οίωνοσκοπός όταν ρωτήθηκε γι' αυτό το πράγμα αρνήθηκε να ψηφίσει. Κι επιπλέον όταν ο Σύλλας τον πίεζε απειλητικά, αυτός του απάντησε: «Ακόμη κι αν μου δείξεις τα αγήματα των στρατιωτών με τα οποία έχεις περικυκλώσει το βουλευτήριο· ακόμη κι αν με απειλήσεις με θάνατο, εγώ όμως ποτέ δεν θα κηρύξω τον Μάριο εχθρό...».

B1. α. mihi: nobis

corporis: corporum

pericula: periculum

augur: augures

hac: his

agmina: agmen

militum: militis

B1. β. bene: melioris, optimi

excellentes: excellentiores, excellentissimos

omnes cruciatus: omni cruciatu

tantas dimicationes: tantis dimicationibus

B2. α. proponebam: propositu

colendo: coluisset

conformabam: conformantor

obicere: obiectum iri

potui: possetis

noluit: non vultis

instaret: institerit

circumsedisti: circumsedeamini

B2. β. gerendi: Ενεστώτας: gerens

Μέλλοντας: gesturus

miniteris: Ενεστώτας: minitentur
Παρατατικός: minitarentur
Μέλλοντας: minitaturi sint
Παρακείμενος: minitati sint
Υπερσυντέλικος: minitati essent

B3.α. colendo: απρόθετη αφαιρετική γερουνδίου, ως αφαιρετική του τρόπου στο ρήμα conformabam

excellentes: επιθετική μετοχή, ως επιθετικός προσδιορισμός στο homines

mortis: γενική επεξηγηματική στο pericula

parvi: γενική της αξίας από το esse. Εκφέρεται με γενική, γιατί η αξία είναι αφηρημένη

obicere: τελικό απαρέμφατο, ως αντικείμενο στο ρήμα potui

solus: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο Quintus Mucius Scaevola

augur: παράθεση στο Quintus Mucius Scaevola

Sullae: έμμεσο αντικείμενο στο dixit

quibus: αφαιρετική οργανική του μέσου στο circumsedisti

hostem: κατηγορούμενο στο αντικείμενο Marium του ρήματος iudicabo

B3.β. licet mortem miniteris: Δευτερεύουσα παραχωρητική πρόταση. Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο licet, ενώ στην κύρια πρόταση υπάρχει το tamen, και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που κι αν δεχτούμε ότι αληθεύει δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης, με ρήμα το iudicabo. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (miniteris), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (iudicabo) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν – μέλλον. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο ρήμα iudicabo της κύριας πρότασης.

B4. α. Γερουνδιακή έλξη: rei publicae administrandae. Η έλξη είναι προαιρετική, γιατί το γερούνδιο είναι απρόθετο.

B4.β. Πλάγιος λόγος: Cicero dixit solum Scaevola augurem de illa re interrogatum sententiam dicere noluisse.

B4. γ. quas ego mihi proponebam: quae a me mihi proponebantur.